

08.08.1996. likums "Par atbilstības novērtēšanu" ("LV", 139 (624), 20.08.1996.) [spēkā ar 03.09.1996.] ar grozījumiem:

- 21.10.1999. likums ("LV", 370/371 (1830/1831), 10.11.1999.)
- 31.10.2002. likums ("LV", 165 (2740), 13.11.2002.)
- 01.04.2004. likums ("LV", 58 (3006), 14.04.2004.)

Redakcijas: [03.09.1996] [24.11.1999] [01.01.2003] **[01.05.2004]**

Likuma redakcija uz 01.05.2004.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu

Par atbilstības novērtēšanu

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **akreditācija** — procedūra, kurā šajā likumā noteiktā institūcija sniedz oficiālu atzinumu, ka juridiskā vai fiziskā persona ir kompetenta veikt konkrētus uzdevumus;
- 2) (*izslēgts ar 01.04.2004. likumu*);
- 3) **atbilstības novērtēšana** — jebkura darbība, kuras mērķis ir tieši vai netieši noteikt, vai izvirzītās prasības ir izpildītas;
- 4) **inspicēšana** — darbības, kas tiek veiktas, lai novērtētu produkcijas projektēšanas stadiju, produkta, procesa un pakalpojuma atbilstību konkrētām prasībām, pamatojoties uz profesionāliem spriedumiem vai galvenajiem kritērijiem;
- 5) **kalibrēšana** — operācijas, kas tiek veiktas noteiktos apstākļos, lai konstatētu atbilstību starp mērīšanas līdzekļu vai mērīšanas sistēmas uzrādīto lielumu vērtībām, materiālā mēra vai references materiāla esošajām vērtībām un tām vērtībām, kas reproducētas pēc attiecīgā mērvienības etalona;
- 6) (*izslēgts ar 01.04.2004. likumu*);
- 7) **nereglamentētā sfēra** — sfēra, kas nav pakļauta normatīvajos aktos noteiktajai obligātajai produktu, procesu un pakalpojumu atbilstības novērtēšanai;
- 8) (*izslēgts ar 01.04.2004. likumu*);

9) **reglamentētā sfēra** — sfēra, kas pakļauta normatīvajos aktos noteiktajai obligātajai produktu, procesu vai pakalpojumu atbilstības novērtēšanai;

10) **sertifikācija** — neatkarīgas trešās personas darbība, apliecinot, ka attiecīgais produkts, process vai pakalpojums atbilst attiecīgajā standartā vai citā normatīvajā aktā noteiktajām prasībām;

11) **testēšana** — tehniska darbība produkta, procesa vai pakalpojuma nepieciešamo raksturlielumu noteikšanai saskaņā ar attiecīgu metodiku.

(*Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.1999. un 01.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2004.*)

II nodaļa **Likuma mērķis un darbības sfēra**

2.pants. Šis likums nosaka atbilstības novērtēšanas vispārīgos principus reglamentētajā sfērā un akreditācijas sistēmu reglamentētajā un nereglamentētajā sfērā.

(*21.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.11.1999.*)

3.pants. Likuma mērķis ir nodrošināt produktu, procesu un pakalpojumu atbilstības novērtēšanas vienotu kārtību, kas ir saskaņota ar Eiropas Savienības un starptautiskajiem normatīvajiem aktiem.

(*01.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.*)

4.pants. Šis likums attiecas uz visām juridiskajām un fiziskajām personām, kas pretendē uz produktu, procesu vai pakalpojumu atbilstības novērtēšanu.

(*21.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.11.1999.*)

III nodaļa **Atbilstības novērtēšana reglamentētajā sfērā**

(*Nodaļas nosaukums ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.1999. likumu, kas stājas spēkā 24.11.1999.*)

5.pants. (1) Atbilstības novērtēšana reglamentētajā sfērā attiecas uz produktiem, pakalpojumiem un potenciālajiem riskiem, kuri var apdraudēt cilvēka veselību, drošību, vidi vai citas sabiedrības intereses.

(2) Atbilstības novērtēšanu reglamentētajā sfērā attiecībā uz pārtikas, dzīvnieku barības un farmācijas produktiem nosaka speciālās normas.

(*21.10.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2004.*)

6.pants. Atbilstības novērtēšanu reglamentētajā sfērā veic sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas un testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas, kuru sarakstu Ekonomikas ministrija publicējusi laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

(*01.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.*)

7.pants. (1) Konkrētā produkta, procesa vai pakalpojuma būtiskās prasības un to ievērošanas uzraudzības mehānismu pēc atbildīgās ministrijas priekšlikuma nosaka Ministru kabinets.

(2) Institūcijas, kuras veic tirgus uzraudzību reglamentētajā sfērā, un kārtību, kādā veicama tirgus uzraudzība, nosaka Ministru kabinets.

(*21.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.11.1999.*)

8.pants. Ekonomikas ministrija:

1) saskaņā ar Eiropas Savienībā pastāvošo paziņošanas procedūru paziņo Eiropas Komisijai par atbilstības novērtēšanas institūcijām, kuras darbojas saskaņā ar noteiktajām atbilstības novērtēšanas

prasībām reglamentētajā sfērā;

2) publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" to sertificēšanas un inspicēšanas institūciju un testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju sarakstu, kuras ir akreditētas reglamentētajā sfērā vai par kurām Eiropas Savienības dalībvalstis ir paziņojušas Eiropas Komisijai. Akreditāciju veic Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esoša valsts aģentūra "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" (turpmāk — Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs).

(01.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

9.pants.

(Izslēgts ar 21.10.1999. likumu, kas stājas spēkā 24.11.1999.)

IV nodaļa **Atbilstības novērtēšanas sistēma**

10.pants. Atbilstības novērtēšanu Latvijas Republikā, uzņemoties pilnu atbildību par savu darbību, veic testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas un sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas.

11.pants.

(Izslēgts ar 21.10.1999. likumu, kas stājas spēkā 24.11.1999.)

12.pants.

(Izslēgts ar 01.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

V nodaļa **Nacionālā akreditācijas sistēma**

13.pants. (1) Latvijas Republikā darbojas vienota, starptautiskajām prasībām atbilstoša nacionālā akreditācijas sistēma, kas veic noteiktas akreditēšanas procedūras un ievēro vienotas vadības principus. Nacionālas akreditācijas sistēmas darbību reglamentē Ministru kabineta noteikumi.

(2) Latvijas Nacionālā akreditācijas padome ir konsultatīva institūcija testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju un sertificēšanas un inspicēšanas institūciju akreditācijai reglamentētajā un nereglamentētajā sfērā, tā piedalās valsts politikas izstrādē akreditācijas jomā un veicina sadarbību ar starptautiskajām akreditācijas organizācijām. Šīs padomes nolikumu un personālsastāvu pēc ekonomikas ministra ieteikuma apstiprina Ministru kabinets.

(3) Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs var veidot nozaru tehniskās komitejas, kas konsultē Latvijas Nacionālo akreditācijas biroju konkrētu tehnisku jautājumu risināšanā attiecīgajās nozarēs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.10.1999. likumu, kas stājas spēkā 24.11.1999.)

14.pants. (1) Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs veic vadības sistēmu, personāla un produktu sertificēšanas un inspicēšanas institūciju un testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju akreditēšanu un uzraudzību reglamentētajā un nereglamentētajā sfērā.

(2) Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja galvenās funkcijas ir:

1) novērtēt, akreditēt un uzraudzīt sertificēšanas un inspicēšanas institūcijas un testēšanas un kalibrēšanas laboratorijas atbilstoši Latvijas nacionālajos standartos, normatīvajos aktos, Eiropas vai starptautiskajos standartos noteiktajām prasībām;

2) tehniski nodrošināt Latvijas Nacionālās akreditācijas padomes darbu;

3) organizēt akreditācijas nozaru tehnisko komiteju darbu;

- 4) apmācīt akreditācijas ekspertus un akreditācijā iesaistītos speciālistus;
- 5) organizēt un koordinēt starplaboratoriju salīdzinošo testēšanu saskaņā ar Latvijas, Eiropas Savienības un starptautiskajām prasībām;
- 6) sadarboties ar citu valstu nacionālajām akreditācijas institūcijām;
- 7) pārstāvēt Latviju starptautiskajās akreditācijas organizācijās;
- 8) uzturēt un aktualizēt akreditēto institūciju informatīvo bāzi;
- 9) pēc ministriju pieprasījuma sniegt informāciju par akreditētajām institūcijām un to darbības jomu;
- 10) informēt Ekonomikas ministriju par reglamentētajā sfērā akreditētajām institūcijām.

(3) Akreditācijas sistēmu finansēšanas kārtība ir šāda:

- 1) no valsts budžeta līdzekļiem finansē:
 - a) Latvijas Nacionālā akreditācijas biroja funkciju veikšanu,
 - b) dalības maksu starptautiskajās akreditācijas organizācijās;
- 2) visus izdevumus, kas saistīti ar akreditāciju un uzraudzību reglamentētajā sfērā, sedz akreditējamā institūcija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(21.10.1999. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

VI nodaļa Strīdu izskatīšanas kārtība

(Nodaļa 01.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

15.pants. Atbilstības novērtēšanā iesaistīto institūciju amatpersonu izdoto administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību persona var apstrīdēt Ekonomikas ministrijā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Ekonomikas ministrijas izdoto administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību persona var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

VII nodaļa Savstarpējā atzīšana

(Nodaļa 01.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

16.pants. (1) Latvijā ir tiesības piedāvāt produktus, kuri atbilstoši normatīvajiem aktiem ražoti vai laisti apgrozībā kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Turcijā vai kuri atbilstoši normatīvajiem aktiem ražoti kādā no Eiropas Ekonomikas zonas valstīm.

(2) Savstarpējo atzīšanu piemēro:

- 1) tehniskajiem noteikumiem, standartiem un specifikācijām;
- 2) atbilstības novērtēšanas procedūrām, testēšanas procedūrām, testēšanas pārskatiem un akreditācijas sistēmām;
- 3) atbilstības novērtēšanas procedūru rezultātiem, arī testēšanas rezultātiem, atbilstības sertifikātiem

un atbilstības vai inspicēšanas zīmēm.

17.pants. Latvijā atzīst produktus, kurus saskaņā ar noslēgtajiem starpvalstu līgumiem un tajos noteikto kārtību atzīst Eiropas Savienības dalībvalstis, Turcija vai Eiropas Ekonomikas zonas valstis.

18.pants. (1) Savstarpējo atzīšanu var ierobežot, pamatojoties uz sabiedrības veselības un morāles, sabiedriskās kārtības un drošības, cilvēka dzīvības un veselības aizsardzības, dzīvnieku un augu aizsardzības, nacionālo mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību aizsardzības, industriāla un komerciāla īpašuma aizsardzības, vides aizsardzības, fiskālās uzraudzības, komerciālo darījumu godīguma un patērētāju aizsardzības apsvērumiem, ja kompetentajām iestādēm ir pierādījumi, ka produktam netiek nodrošināts tāds drošības līmenis, kāds nepieciešams saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem.

(2) Savstarpējo atzīšanu var ierobežot sabiedrības interesēs, pamatojoties uz citiem apsvērumiem, kurus atzinusi Eiropas Kopienu Tiesa.

Pārejas noteikumi

(21.10.1999. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.11.1999.)

1. Ministru kabinets līdz 2000.gada 1.maijam iesniedz Saeimai nepieciešamos grozījumus likumos un izstrādā citus normatīvos aktus.
2. Tie Ministru kabineta noteikumi, kuri izdoti saskaņā ar šā likuma 7.pantu, paliek spēkā līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās brīdim, bet ne ilgāk kā līdz 2000.gada 1.maijam.

Likums Saeimā pieņemts 1996.gada 8.augustā.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I.Kreituse

Rīgā 1996.gada 20.augustā